

„V ednosti je moč“.

Ne misli, dragi prijatelj! da sem namnil pisati kako strogo, znanstveno razpravo o našem jeziku. Nikakor ne. Poslušajte našega naroda in raznih drugih slovanskih plemen priprosto narodno govorico in prebirajte našo in njih priprosto narodno književnost, rekse: narodne pesmi, narodne pripovedi in pri-slovice, prepičal sem se, da izražajo svoje misli jednakim načinom vsi čiharni priprosti Slovani raznih slovanskih plemen, kolikor koli jih biva na neizmernem svetu od slo-venskega (jadranskega) in greškega do var-jaškega (vztočnega), belega in ruskega (čr-nega) morja in od tu do Bobrovega (Bäir-n-govega) prolevala, — da govore med seboj tako priprostimi, tako jednostavnimi, več ali manj, skoraj jednim in istim jezikom, da se razume med seboj dokaj leže, nego njegovi književnici, da razumeta n. pr. priprost Br-kin ali Pivčan, ki ne poznata, razen nepo-kvarjenega, krepkega svojega jezika, nobe-nega drugega, dokaj boljše hrvaškega prašč-arja iz Banovine, hrvaškega voglarja iz

žalostno; tuja politika jih je zaslepila, da menijo, da morejo celo za najvišje potrebe lahajati s svojimi geografski omejenimi narabi. Na to stran bode treba večega spoznanja in še večje sile.

Sila, kakor smo rekli, ni ljudstva in narode k združevanju. Razum dobiva svojo moč šele, ko sila kola lomi. Kljub temu ostaje resnično, da je združevanje potrebno, tudi brez sile. Majhni narodi in šibkejši stanovni so dandanes v takem položaju, da trka na vse strani sila na njih vrata; naj bi se vsaj ti narodi in ti stanovni držali resnice, da njih rešitev je le v geslu cesarja Frana Josipa, ki kliče svojim narodom: Viribus unitis! Z združenimi močmi!

DOPISI

Iz Podgrada dne 10. julija 1895.

(Izv. dop.) Dovolite mi še nekoliko poročila o naših občinskih volitvah. V soboto je volil I. razred. Ob 10. uri bilo je že končano, a čakati smo morali do določene ure, da se sklene in proglasi izid vseh 3 razredov. Volilcev bilo je samo 50. Naših 33, nasprotnih 17. Dež je bil neprenehoma kakor iz „škafa“. A pri vsem tem naraščala je množica pred županstvom vedno bolj. Iz vseh vasij prišli so, da bodo priča pri proglasu. Iz Podgrada pa je bilo vse na nogah, staro in mlado, možko in žensko.

Ko je okrajni glavar videl tako množico, zaukazal je opoludne predsedniku komisije, Zadkoviču, da proglasi izid na hišnih vratih. Velikansko navdušenje je zavladalo. Nasprotniki so se poskrili in svoje gostilne zaprli. Francesco pobegnil je v Obrov.

Ko je izstopil Jenko iz občinske hiše, pozdravila ga je na stotine breječa množica burno. Dva zastavonoše približala sta se mu, med njima tretji, ki je nosil velik venec. Četrti izročil mu je lep šopek, povezan slovenskim trakom. Peti ga je nagovoril — vse v največjem dežu. Vsi udeleženci so imeli pripete slov. trakove na prsih.

Spremili so ga in druge prvake do njegove hiše z gromovitimi živio-klici in prepeljajoči:

Slovenci mi pošteni smo

Škarjotov nočemo itd. in

Istrane vriedni, patniče bjejni a Munci po svoje (čičko) in po napevu „Još Hrvatska“ peli so:

Nisu Mune talijanske

Več su Mune hrvatske.

Dospelši domov, šel je g. Jenko v prvo nadstropje, da se zahvali raz. okno. V hipu so obšli v II. nadstropju vedno nad njegovo glavo. Živio-klici in pevanje se je nadaljevalo dolgo časa.

Popoludne, tudi v največjem dežu in vsi premočeni, prišli so fantje iz Hrušice s slovensko zastavo in mu peli pred hišo, drugi dan ravno tako fantje iz Starada.

Na starem gradu zavihrala je še predpoludne narodna zastava in potem so zagromeli topiči.

Posebno zanimivo videti je bilo starce, ki so pravili, da kaj takega še nikdar niso doživeli.

Po vseh vaseh zavladalo je veselje, posebno pa so si v nedeljo odgovarjali Velikani Malomunci s streljanjem iz topičev. Z zastavami prišli so pozdravljati župnika Ryšlavca. Načelnik obč. upraviteljstva Zadkovič, ki nima tam, izjemši 3 sorodnike, niti enega pristaša in torej ni dobil niti enega glasa

Istre, črnogorskega ovčarja, ruskega pomorščaka, bolgarskega vrtnarja, slovaškega drotarja, Moravanko, ki platno in konec prodaje in Čeha, ki steklo po svetu raznaša, dokaj leže, nego koroškega svojega soplemenika, zalibog! uže preveč ponemčenega in da vsi, tako zvaní slovanski jeziki, niso nič drugega, nego slovanska narečja. Navzočnim spisom hotel sem te torej, dragi prijatelj! samo opozoriti

a) na nekatere prastarine, med priprostim našim narodom in med drugimi slovanskimi plemeni še vedno krepko živeče, na katere so pa naši književniki uže z davna pozabili;

b) na nekatere kosmate grehe, sleherni dan ponavljane zoper naravo svetega našega jezika, katerimi nas književniki naši prav po nepotrebnem oddaljuje ne samo od priprostega našega naroda, nego tudi od družih slovanskih plemen.

Da ti slovensčina svoj klad odklene,
Zopusti ročnoma sosede mestne,
I z menoj hodi v rovtarske Atene!

za svojo stranko, se je skril. Obojih Munccev je bilo 190 volilcev. V Pregarijah so tudi streljali.

V nedeljo zvečer so na starem gradu v Podgradu zopet streljali in spuščali rakete. Ob istem času tudi v Pregarijah, kjer so tudi švigale rakete po zraku.

V Račicah, kjer so terorizmom in nesramnimi grožnjami nekoliko naših zadržali doma, druge pa prisilili, da so glasovali nasprotno, tako, da smo mi oš tam dobili od 77 glasov samo 14 — tam so v nedeljo napadali naše in pretepal. Kri je tekla. V isti hip se je pripeljal preko Račic g. Jenko, z g. Štembergerjem. Naši prosili so s povzdignjenimi rokami, naj jih rešita. Pognala sta ter dala voz na razpolaganje orožnikom in takoj sta se dva orožnika odpeljala tja. Aretovala sta 2 fanta, a Račicani so se jima protistavili. Vendar sta pripeljala ona dva fanta v zapor. Gredé mimo Jenkove hiše, sta aretovana z nesramnimi besedami zasramovala istega. — V Račicah — pravijo — da se je kvičalo „Viva Italia“.

Gosp. Jenka obiskujejo neprenehoma toliko občanarji, kolikor tudi prav odlični gosti iz Bistriškega okraja.

Došli so nastopni brzojavni in pismeni pozdravi:

Dunaj 5. julija. Najiskrenije čestitam tebi, prijateljem, biračem! Samo napried!

Vjekoslav.

Dunaj 7. julija. Čestitam najsrdačnije svem na sijajnoj probjedi!

Vjekoslav.

Trst. Srdačno čestita tebi, drugovom i svietnim biračem! Propali izdajice. Za Hrvate i Slovence

Mandić.

Opatija. Slava zavednim narodnjakom! Živela narodna stranka. Drožina.

Pazin. Živili pobjeditelji četvorne nenaravne zveze.

Pazinski Hrvati.

Pulj. Sijajnoj probjedi veseli se vama pako srdačno čestita

Lacko Križ.

Sv. Petar n. Šumi. Glasoviti Franov brzojav obistinio se. Svietnim biračem kliču: živili!

Supetarci.

Trst. V sled soglasnega sklepa odbora „Edinosti“ čestitamo na sijajni zmagi. — Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.

Mandić.

Buzet. Na sijajnoj opetovanoj probjedi narodne svietsti proti sijačem nesloge, vesele se vama

Buzetski Hrvati.

Opatija. Na slavnoj probjedi izvojenj težkom mukom kliču trokratni živio. Živili slovenski sokolovi!

Prisković Ivan; Albin Petar;

Justi Ante; Kružić Frane.

Trst. Zmaga pravičnemu, pogin krivičnemu. Narod poveljuje vas!

Gulin.

Trst. Živio! Bog i narod!

Sever.

Škofja Loka. Čestitava! Najsrdačnije pozdravljaja!

Ida in Slavoj.

Materija. Živio! Slava! Le najčistejša ljubezen do svojega naroda-trpina dajati more moč prenašati toliko težav in bridkosti, kolikor ste jih Vi, duša zlata, in dična naša duhovščina te dni prestati morali. Slava toliko ljubezni, toliko požrtvovalnosti!

Materi.

Ilirska Bistrica. Živio Jenko!

Jakovka.

Trst. Čestitam na probjedi hrvatsko-slovenskoj narodnoj stranki. Kruto se je varal signor Francesco i njega somišljeniki. A šta

Torej na stvar.

A.

Končnice, služeče dan danes v pismenij slovensčini v sklanjanje samostalnikov, znane so našim književnikom, a gola resnica je, da delajo po nekatere kraje prirotemu našemu narodu veliko preglavico, ker jih ne zna. Med priprostim našim narodom in zlasti na zapadnem našem jezikovnem ozemlju žive prav krepko še druge končnice. Tako živé,

1. kakor v hrvaščini (namreč v čakavščini), češčini, lužiškej srbščini, poljščini in ruščini:

a) končnica na dolgi i (y)

a) v samostalnikih ženskega in moškega spola na a v rodilniku jednine n. p. dekla plete brez roki, hlapec pleše brez nogi, malen melje brez vodi i. t. d.

b) v samostalnikih moškega in ženskega spola v tožilniku množine tudi v drugej sklanjatvi n. p. sosed ima tri ogradi, tri sini, tri voli in tri doli in je pojedel davi

Martinolich sada, kad čuje: Živio Slavoj Jenko in njega hrvatsko-slovenska narodna stranka. — Još jedan put kličem iz srca: živio Slavoj Jenko i pozdravljam — id.

Ljubljana. Veselo se z Vami na sijajni zmagi čestitam Vam in junakim volilcem iz dna duše. Bog blagoslovi vas in vse Vaše somišljenike! Župnik Vrhovnik.

Kasta v. Čestitam! Kastavci se vesele da su intrige, žalibože Kastavca, bezuspješne ostale. Zdravi!

Mirko Jelusić.

Trst. G. Vučković, uz živahno pozdravljaj od srca se raduje i čestita narodnoj probjedi! Pravda sulada nasilnika. Laž bjezne, kuda istina segne! Napried!

Ljubljana. Gromoviti živio velikanski zmagi.

Slavoj Jak.

Ajdovščina. K zmagi poštenjakov pri občinski volitvah v Podgradu. Ti čestita najsrdačnije Tvoj vedno Ti zvesti.

Oče Miha.

Ilirska Bistrica. Čast nam je osobita, čestitati Vam na sijajnej zmagi. Živeli na mnogaja ljeta v probju bratske vzajemnosti in slovanske zavednosti. Spremljal Vas blagoslov kot voditelja slovensko-hrvatskega naroda Istri. Pereant naši sovragi. V imenu mnogo Bistričanov:

Fr. Josip Sever; Vekoslav Vene.

Politiške vesti.

V Trstu, dne 11. julija 1895.

Državni zbor. Poslanska zbornica je v svoji seji minolega četnika razpravljala o naslovu „narodne šole“. O tej priliki je došel do besede tudi posl. Klun, da se potegne za versko šolo. Govornik je precej ostro na padal krščanske socijaliste in princa Lichtensteina še posebe. Zlasti je očital krščanskim socijalistom, da so se približali nemškim nacionalcem in se tako oddaljili od verske šole. Govornik je naglašal potem veliko pomanjkanje slovenskih učiteljev na Spodnjem Štajerskem. Slednjič je omenjal tudi šolskih odnošajev v Trstu. Obžaloval je, da Trst še vedno nima deželnega šolskega zakona, ker so se vsa dotična prizadevanja vlade razbila ob uporu irredentistiške večine deželnega zbora. Govornik razume ljubezen in navdušenje nemško-nacionalnih poslancev za svoj materini jezik, potem pa morajo dovoliti tudi Slovincem, da bodo smeli jednako ljubiti in ceniti svoj slovenski materini jezik. In puste naj jim isto narodno zavest, koja zahteva nemško-nacionalni poslanci za svojo narodnost. Vsakemu svoje.

V včerajšnji seji so zaključili razpravo o proračunu naučnega ministerstva ter se je pričela razprava o finančnem proračunu. Finančni minister dr. pl. Böhm je izjavil, da ne misli razviti posebnega programa, ker je današnja vlada le začasna. Vendar pa hoče nadaljevati pripravljenja za nadaljnje reforme. Posebno treba misliti na revizijo lišnega razrednega davka. Tudi za preosnovo zakona o vojni taksi se vrše pogajanja. Isto tako se hoče baviti minister z vprašanjem znižanja obrestne mere v zastavljavnicah. Kar se tiče strogosti podrejenih organov pri izterjevanju davkov, meni govornik, da davčni zakoni niso bili nikoli popularni, nekateri tudi niso dobri, ali uradnik mora vsiti svojo dolžnost.

V istej seji se je vsprejela v drugem in tretjem branju zakonska predloga o osvojenju davkov in pristojbin za

tri skledi močnika, na spomlad pojdo mladenci na ogledi v stare dvori in bele gradi itd.

b) končnica na: é (h), odnosno po šumevih končnica na: i

a) v dajavniku jednine v samostavnih moškega in ženskega spola na a, n. pr. žené sem izročil motiko. Trdiné sem prodal dva konja i. t. d.

b) v mestniku jednine v samostavnih vseh vseh treh spolov n. pr. pri Trdiné se dobro žive, hodil je po Trsté, po Krasé, po Kalcé, po Belacé, Celovecé, po Celji, po polji po Gradišci, po Bitezji, po Niši, po Gorice in Ljublané i. t. d.

2. kakor pri Poljcih in Ruskih

a) končnica na: am v dajavniku množine tudi v samostavnih moškega in srednjega spola n. p. junakam daj orožja, teletam, oblakam, plamenam, Ljubljancem i. t. d.;

b) končnica na: ah v mestniku množine tudi v samostavnih moškega in srednjega spola n. pr. pri junakah sem bil, v oblakah

industrijska podjetja, ki se imajo za zasnovati v Trstu in v Miljah.

V sinočnji večerni seji se je nadaljevala razprava o preosnovi civilnega pravnega reda.

V imenu kluba slovenskih in hrvatskih poslancev je prijavil njega podnačelnik dr. Ferjančič načelniku konservativnega kluba grofu Hohenwartu, da ostane prvimenovani klub samostalen tudi v bodočnosti, da pa stopi s konservativnim klubom v najtesnejšo zvezo.

Slovensko-krvatski klub je pri tej priliki izrekel nado, da se razmere premene tako, da bode mogoče trajno skupno postopanje členov obeh klubov.

Grof Fran Coronini kani baje umakniti se iz političkega življenja ter položiti svoj mandat takoj po sedanjem zasedanju državnega zbora. Tako poročajo danes z Dunaja. Postivši na strani vprašanje, dali je ta vest resnična ali ne, izjaviti nam je le, da bi se ni malo čudili, ako je prišel gosp. grof do takega sklepa. Saj mu je bilo kot državnemu poslancu položnje tako neugodno, kakor si le moremo misliti. Voljen od Slovencev in Italijanov, stal je na čelu kluba, v katerega večini se je osredotočalo najhujše sovražstvo do Slovencev, torej tudi proti polovici njega volilcev. V takem dvoreznem položnju je bila zamera neizogibna na to ali ono stran, in tako je moralo trpeti uprav ono, s čemer se je po pravici ponasal njegova ekscelencija: s prikljubnostjo pri obeh narodnostih. Posebno pa jo je zavozil ob vprašanju dvojezičnih napisov, ko se je po pritisku svojega lastnega kluba angažoval za stvar, ki — ni bila dobra. Očividno so ga njega italijanski somišljeniki hoteli zvabiti na pota, na koja jim ne bi mogel slediti kot uzorno pošten Avstrijec. Ni malo se torej ne čudimo, ako se gosp. grof hoče rešiti iz te več kot neprijetne zagate.

Do ut des, to je že staro priznano geslo židovsko-liberalne stranke, kedar jo okoliščine primorajo do vsaj navidezne prijaznosti napram Slovanom. To je zopet jedenkrat prav jasno pokazal dr. vit. Kraus, ki je pri zadnji debati o celjskih vsoprednicah hoté ali nehoté izjavil, da bi Slovenci Nemcem pač smeli biti hvaležni, češ, ker slednji Ljubljancem niso delali nikakih zaprek, ko so valed potresa prosili državne podpore. O ti plemenita liberalna duša! Smo-li Slovenci kedaj oponirali, če so po elementarnih silah poškodovani nemški kraji prosili svojih sodržavljanov podpore? Toda očitali Nemcem tega nismo nikdar, še manj pa radi tega zahtevali protiuslug! Takega političnega barantaštva so zmotili jedino le židje in njihovi — zagovorniki! — Tako piše „Slovenec“, a mi soglašamo.

Nemška agitacija. Štajerski nemški liberalci in nacionalci so poznani kot posebni narodni srditeži. Lahko si mislimo, kako jih je pogrel notri do kosti poraz, ki so ga doživeli ob celjkem vprašanji. To pa tem bolj, ker so imeli proti sebi vse narodnosti avstrijske, izvzemši par liberalnih Lahov vrednih jim drugov. Mimogrede pa ne smemo pozabiti, da so se tudi naši konservativci Burgstaller, Luzzatto in Stalitz postavili v nasprotje do vseh nenemških narodov, torej proti onemu duhu, ki spaja in veže državo: proti državni ideji sami. To si treba zapomniti, ker je preznačilno za konservativcem teh gospodov. — Ali, da se povrnemo k stvari. Štajerski Nemci so torej silno razjarjeni in hočejo dati duška svoji jezi z agitacijo v ta namen, da bi nemška

počiva sreča in nesreča, mož je uže v letah, v plamenah se čisti ruda i. t. d., kar nam potrjuje mej drugim tudi nemška imena, sedanjih naših, odnosno bivših naših krajev na: ach n. pr. Döllach, Ferlach, Göriach, Kletschach, Laibach, Pörtschach, Selzach, Villach, Zirklach in stotine družih, ki niso prav nič drugega, nego pravi pravcati slovenski mestniki n. pr. v Dolah, v Borovljah, v Gorjah i. t. d.

7) končnica na: am v druživniku množine tudi v samostavnih moškega in srednjega spola n. pr. prišel je z junakami, z jelenami voze se samojedi, s teletami prignal je sosed v mesto tudi dva junca i. t. d. i to nam spričuje tudi nesmrtni naš Prešeren v svojem krstu pri Savici:

„Tje na otok valocami obdani, kar so njegovi „spoštovanci“ prav po nepotrebnem promenili v: „Tja na otok z valovi ves obdani.“

(Dalje v prih. sobotni števil.)

levica glasovala v tretjem branju proti proračunu. To je že skrajno sredstvo — odrediti državni potrebna sredstva za upravo — kojega se poslužujejo stranke le tedaj, ko gre za velika načelna vprašanja. V tem slučaju pa je taka agitacija naravnost zločinstvo na državi in — pravici, kajti ob celjskem gimnaziju ni šlo za kako veliko načelno in dalekosežno vprašanje, ampak za čisto navadno kulturno vprašanje, vprašanje praktične potrebe, ki je zajedno postulat pravice. Sicer pa se ne bojimo, da bi res vsa levica glasovala proti proračunu; življi v tej strahki niso iz tistega lesa, na katerem rasejo možje za opozicijo do skrajnosti.

Znamenita izjava. Znano je, kako srdito so nemški liberalci v razpravi o celjskem gimnaziju napadali nemškega konservativca Kalteneggerja, ker je izjavil, da ravno kot pravicoljubljen Nemec se čuti primoranega glasovati za to opravičeno zahtevo Slovencev. Še znamenitejša se nam vidi izjava drugega odličnega konservativca, barona Dipaulija, to je onega moža, ki je bistrim svojim vidom prvi pogodil spletke liberalcev, ki so davčno preosnovno zavrtno hoteli uporabiti, da prestržejo petakarjem volilno pravico. Ta mož je zaključil svoj govor v razpravi o celjskem gimnaziju nastopno: Uprav nemška je navada in običaj, vsakemu prepustiti, da voli po svojem prepričanju in po svoji vesti, in bodite zagotavljeni, gospoda moja, da moremo pred svojo vestjo, pred svojimi volilci in svojim nemškim in avstrijskim mišljenjem zagovarjati svoje današnje glasovanje.

Različne vesti.

Strah je lepa reč! Med tem ko se brbljavemu „Piccolo“ delajo skomine, videvšemu, do kolike časti in slave je došlo mestice celjsko in ki oteplje besno okolo sebe, ker taka čast ni doletela zgodovinsko-slavnega Pirana, je pa naš „Indipendente“ že nekoliko pametnejši, kajti temu poslednjemu se vrte po glavi povsem druge misli, nego pa slava mesta piranskega. Med tem ko naš „mali“ skače liki telček po zelenem travniku, nagubil je „Indipendente“ svoje čelo v resne gube ter se povprašuje v britki skrbi: „Včeraj Gorica, danes Celje — kdo zna, kaj nam prinese jutranji dan?“ Mi ga dobro razumemo siromaka in vemo, zakaj vstrepeče pred dogodki, ki nam jih utegne donesti jutranji dan. Šolsko vprašanje tržaško mu leži v želodcu!!!

Česar se nekdanj ni bilo bati — pravi — bati se je dandanes vsaki hip, kajti slovanstvo hita od vsega do vsega. Vse te mogoče eventualnosti so zgolj posledica naravnega razvoja in „popustljivosti“ v „naši“ (italijanski) politiki.

No, mi bi odgovorili „Indipendenteju“, da se moti, ako meni, da so vspehi Slovanov le posledica „popustljivosti“ njih nasprotnikov, ampak naravna posledica so probudilve se zavesti med Slovani samimi. Je že res, da nekdanj niso pretile take „nevarnosti“ Nemcem in Italijanom, ker so Slovani spali. Danes pa preté — a ne morda zato, ker so Nemci in Italijani postali krotkejši, ampak le zato, ker so se Slovani zbudili. Sicer pa priznava „Indipendente“ sam, da so vse te „nevarnosti“ posledica naravne evolucije.

Kakor že tako delajo skrbni in zaresni možje, povprašuje tudi „L'Indipendente“, da-li je bilo dosedanje postopanje Italijanov primerno, da-li je bilo umestno, da so vse svoje sile vrgli le na šolsko vprašanje? In „Indipendente“ meni, da ni bilo prav, da so potratili vse svoje moči za osnutje par otroških vrtcev na Humu, v Krkavcih in v Podgori.

No, ako stvar dobro pomislimo, rekli bi skoro, da jo je „Indipendente“ pogodil kolikor toliko. Kdor pazno motri taktiko naših Italijanov, opazil je gotovo, da so poleg vse svoje srditosti in zvijačnosti neizrečeno malenkostni tudi ob najvažnejših političnih vprašanjih. To Vam pišejo fulminantne članke o italijanskih zmagah — in kaj je bilo na vsem tem hrupu?! Nič drugega, nego da se jim je na Humu posrečilo prevariti nekoliko nevednih zaslepljenih kmetov, da so v Krkavcih na zvijačen način in pomočjo drznih lažij izvabili nekoliko križcev na prošnjo za osnutje „Legine“ šole ter da so v Podgori zasnovali otroški vrtce, za kojega domačini

— ne marajo. In radi takih hipnih vspehov vam je kričanja po italijanskih listih, da morajo človeka kar ušesa boleti. Sicer poznamo prav dobro tudi mi vrednost takega malega narodnega dela, ali tako pretiravanje, kakoršno je v navadi med našimi Lahi, je nevarno le njim samim, ker slepi njih množici vid, da tavajo v temi glede na svoje lastno faktično položeno. Zato pa dobro razumemo strah „Indipendenteja“ z ozirom na dogodke iz najnovejših dni. Strah ga sili do premišljevanja in trezno premišljevanje ga mora slednjič dovesti do uverjenja, da par italijanskih otroških vrtcev — teh eksotičnih rastlinic na slovenskih tleh — ne more uničiti, kar je zapisano v srcih vsega naroda; zavest namreč, da smo mi Slovani činitelj v državi, na katerega se opira sila te poslednje; a da je poleg vse te brezporojne lojalnosti do države in nje vladarja tudi avstrijskim Slovanom ne le pravica, ampak tudi dolžnost, skrbeti zase, za svoj mili jezik ter za skupno narodno induvidovalnost svojo.

To spoznanje prodira bolj in bolj med avstrijskimi Slovani in gotovo se bliža orjaškimi koraki oni dan, ko žarek tega spoznanja obsije slednjo borno kočjo slovensko. Prodiranje tega spoznanja je znak našega narodnega preporoda; a v tem preporodu je izvir onim „nevarnostim“ za Nemce in Italijane, o katerih meni „L'Indipendente“, da so le posledica popustljivosti Nemcev in Italijanov v novejšem času.

„L'Indipendente“ se je jel bati, a iz tega strahu utegnejo polagoma nastati blagodejne posledice: utegne se poleči tista odurna narodna prevzetost naših Italijanov. Morda ti poslednji vendar pridejo slednjič do spoznanja, da tudi oni ne smejo precenjevati svoje vrednosti in svoje moči. In potem bodo morda drugače govorili z nami.

Dá, dá: strah je lepa reč!

Popravek. V izkazu stroškov in dohodkov „Dijaške kuhinje“ od dne 4. tek. meseca, izpustil se je denesek 12 gld., ki nam ga je čast. g. Miha Truden za „Dijaško kuhinjo“ izročil. Jako obžalujemo ta pogrešek, to pa toliko bolj, ker gosp. Truden to naše domoljubno podjetje jako zdatno podpira. V 11 letih njenega obstanka je „Dijaška kuhinja“ prejela od g. Trudna lepo svoto 198 gld. — Sicer je račun natančen in je v izkazu dohodkov gld. 271.43 prišteti bili omenjeni 18 gld.

Trst, dne 12. julija 1895.

J. Wardo.

„Resnici na ljubo.“ „Il Piccolo“ se boji, da ne bi si laška „liberalna“ javnost mislila, da so laški državnozbornski poslanci glasovali za Celjsko postavko. Bože čuvaj kaj takega! Kam bi prišel glasovati laški „liberalizem“, ako bi bili italijanski poslanci za to, da dobijo Slovenci mrvice pravice? Da pa ti laški „liberalni“ poslanci ne bi prišli ob zaupanje pri svojih več ali manj „liberalnih“ (ali zaslepljenih?) volilcih, urno se je oglašil najliberalnejši med liberalnimi, to je vrli naš „Il Piccolo“, da pové „resnici na ljubo“ nekakim ponosom, da Italijani nikakor niso glasovali s Slovenci. Horribile dictu! Lahi — pa za Slovence! Kdo more biti toliko brezobrazen, da bi s takim potikanjem zalil laško samozavest in latinsko superijorno pleme? No, ker pa že „Piccolo“ tako ponosno navaja imena dotičnih „liberalnih“ Lahov, ki so, kakor naglašajo samozavestno, glasovali z Nemci proti Slovincem, podajemo tu tudi mi slavna imena dotičnih „liberalcev“, da si jih zapomnijo in naši čitatelji. Teh „liberalcev“ je osem in sicer: Bartoli, Bonda, Burgstaller (!), Campi, Ciani, Luzzatto, Rizzi in Stalitz. Odsotni bili so Fr. Coronini, Debiasi, Malfatti in Marini, najpametnejša pa sta bila izmed laških poslancev Bazzanella in Salvadori, katera jednostavno — nista glasovala. Da so ostali sledili njihju vzgledu, prihranili si bili — blamažo.

Vedno ista pesem. Poslednjo številko „Primorskega lista“ čitali smo posebnim zanimanjem. Pesem je sicer stara, ki so nam jo tu zapeli gospodje, ali v melodiji je vendar nekaj novih, dosedaj ne navadnih variacij. Ti novi akordi zvene tako odločno, ne le proti nam slovenskim radikalcem, ampak na vse strani, na vzdolaj in na vzgoraj, da smo vskliknili strmeči: sedaj še le vemo, kje so

so — radikaleci! Mi „radikaleci“ smo boječe dušice, ki po suženjski lizemo pete Hohenwartovemu klubu, Hohenwartovci pa so — odkrito bōdi povedano, da si ne upamo doslovno navesti izjave „Primorskega lista“, ker bi se utegnili zameriti našemu državnemu pravdaiku — pravi bizantinci, ki poznajo le višjo voljo, a jim povsem nedostajajo svoje lastne volje. Takih odločnih besed o „dvorni politiki“ nismo z lepa čitali po slovenskih listih. To bi bila nova variacija.

Danes pa nam je spregovoriti par besed o starem temeljnem napevu — o neodvisni katoliški stranki v naši zbornici, menda po vzgledu centra v državnem zboru Nemškem.

Kdor je pazno zasledoval svojedobno polemiko v našem listu o tem predmetu, spominja se izvestno, da nismo bili nikdar načelno nasprotni tej ideji. Marveč smo uverjeni, da do pravega parlamentarnega življenja pri nas pride še le tedaj, ko se bodo stranke razvrščale po političnih načelih, ne pa po narodnosti. Toda kakor z vsako drugo idejo je tudi to — predno smemo misliti na nje oživotvorenje, moramo jej ugledati pot, oziroma odstraniti zapreke, ki so jej na poti. Ako hočemo, da se stranke ne bodo razvrščale po narodnosti, moramo popred odstraniti vzrok takemu završčanju. Ta vzrok je narodno vprašanje. Kdor trdi drugače, slepi sebe in druge. Dokler ni rešeno narodno vprašanje, morajo postevati slovenski zastopniki — in naj so še tako konservativni — narodne potrebe svojih volilcev. S tem je tudi razrešena uganjka, ki toli razburja „Primorski list“: zakaj si naši poslanci žele koalicije s Čehi. Kaj pomaga prezirati ali zanikavati narodno načelo, ko dejstva govore drugače; kaj vam pomaga vsa vaša lepa teorija, ko nam praksa pravi, da ta teorija za sedaj ni izvedljiva. Če pa je gospodi res toliko pri srcu ideja velike katoliške stranke, potem je ravno njim dolžnost, da se vso gorečnostjo oprimejo narodnega vprašanja, da vsemi svojimi silami pripomorejo, da se reši to vprašanje prej ko prej in se tako odpravi glavna zapreka uresničenju njih lastnih želja. Do sedaj pa so gospoda delali ravno narobe. Na jedni strani hote zidati svojo veliko katoliško stranko, na drugi strani pa se nekako srditostjo izogibljajo na streljaj daleč oni poti, ki bi jih mogla dovesti do cilja. Tako ne delajo praktični možje.

Sicer pa je „Primorski list“ v isti svoji številki blagoslovil čut rodoljublja — torej narodno načelo — s tem, da je odobravaje ponatisnil pismo pok. biskupa Dobrile, iz katerega pisma zveni najidejlnišše rodoljublje in v katerem je zatrdil blagi vladika, da moramo ljubiti jezik svoj in svojo narodnost ter se tudi brez strahu boriti za isto.

Da vam torej i mi zapojemo svojo staro pesem: vaša želja se ne izpolni dotlej, dokler ne bode rešeno narodno vprašanje. Dobro bi bilo za vas, in za nas, in za ves narod, ako bi po tem zaključku hoteli uravnati svoje nadaljnje postopanje.

Odbor političnega društva „Edinost“ se je v svoji prvi seji konstituiral nastopno: I. podpredsednik dr. Gustav Gregorin, II. podpredsednik Iv. Marija Vatovec, tajnik Makso Cotic, blagajnik Anton Bogdanović.

Šolska veselica pri sv. Jakobu se radi slabega vremena prenese na nedeljo 14. t. m. Pričetek točno ob 5 in pol pop. v šolskih prostorih. Na mnogobrojno udeležbo vabi

Vodstvo slov. šol v Trstu.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti darovali so kot Cirilo-Metodijski dar: Dne 10. t. m. slave Celjsko zmagot: gg. Pogorelec 2 Kr., J. Šumi 2 Kr., J. Mankoč 2 Kr., Fran Štrekelj 2 Kr., I. Geidol 1 Kr. Nabrano mej raznarodnimi veseljaki v nabiralnik 5 Kr. 34 st. Vkupe z zadnjič izkazanimi 81 Kr.

Cirilo-Metodijski dar. Tržaški ženski podružnici so v ta namen darovali: gdčna. Arba 1 K., ga. K. Košmerlj 6 K., ga. M. Abram 2 K., ga. F. Förg 2 K., Neimenovana 1 K., ga. E. Laurič 10 fres., g. E. Horak 10 K., g. Gj. Vučković 4 K., N. N. 20 K., in g. G. Vidic 4 K.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti se je nabralo v nabiralniku v krčmi „pri zlati kroni“ g. Frana Kravosa v ulici S. Giovanni 2 kroni 40 st.

„Delalsko podp. društvo“ priredi dne 18.

avgusta svojo običajno obletnico blagoslovljena društveno zastavo. V mesecu septembra pa priredi to društvo izlet na sv. Goro.

Ljubljanski pomožni odbor imel je včeraj sejo, kateri je predsedoval dvorni svetovalec dr. Račić. Odbor je sklenil izročiti ves nabrani denar deželni vladi s prošnjo, da od izročenih ji svote porabi za deželo 10.000 gld., drugih 10.000 gld. naj izroči pomožnemu odboru za trgovce in obrtnike (a le, ako tudi vlada nakloni temu odboru jednako svotu), ostanek pa naj se vporabi v druge, zasebne podpore.

Nova industrija v Trstu. Gg. Joahim baron Brenner in A. O. Mayer vložila sta pri kompetentni oblasti prošnjo, da se jima dovoli osnovati tovarno za izdelovanje voščenihih žigic na zemljiščih zemlj. knj. št. 180 do 184 v Škedenju in 1446—1452 pri Sv. Mariji Magd. spodnji (poleg klavnice). Stučajne ugovore naj interesenti podneso pismeno do 2. avgusta t. l. pri zapisniku mestnega magistrata, ali pa naj se prijavijo dne 3. avgusta ustmeno pri komisiji, ki pride ob 10 uri na lice mesta. Kompetentna oblast ne ugovarja oživotvorenju te tovarne.

Obustavljena preiskava. Dne 26. m. m. zaprli so, kakor smo svoječasno omenili i v našem listu, Valentina Bariča, vratarja hiše št. 8 v ulici delle Poste vecchie, ker je bil na sumu, da je sokriv tatvine vreče riža na škodo tvrde Zuculin & Vianello. Včeraj so Bariča stavili na svobodo, ker se je pokazalo, da on ni imel ničesar opraviti pri tej tatvini.

Izpred porotnega sodišča. Danes se je pred tukajšnjim porotnim sodiščem vršila razprava proti 43letnemu kurilcu Ivanu Bulu iz Solina, okraja Splitskega, obtoženemu ropu. Obtožba veli, da je Bul dne 13. junija t. l. pod večer povabil neko Josipina Malvič na večerjo. Pila sta skupno v gostilni „All' Istriano“. Potem se je parček šetal po ulici Fabio Severo in tam je Bul, videvši, da ga ni človeka blizu, napadel svojo družico, ji zamašil usta, ji iztrgal srebrno uro, vredno 12 gld. in pobegnil. Porotnikom sti se stavili dve vprašanji: jedno na rop, drugo (eventualno) na javno nasilstvo. Porotniki prvega vprašanja niso potrdili, pač pa drugo in je sodišče v zmislu tega verdikta obsodilo Bula radi javnega nasilstva na 5 mesecev ječe.

Nesreča v Kopru. Dne 10. t. m. pripravljal si je 49letna zasebnica Marija Kočvar, stanujoča v Kopru, svoj zajutrek. V tem jo je nenadoma prišla slabost; žena je omedlela in padla z licem na ogenj. Boječine so jo takoj obudile, a sirota ni si mogla pomagati. Nje strašno kričanje privabilo je sosede, ki so pomogli nesrečnici, kakor so mogli in znali. Potem je prihitel zdravnik, ki je odposlal ženo v bolnišnico. Bati se je za življenje nesrečnice.

Skromre želje „bobnarjev“. Polkovni bobnarji, takozvani „regimentstámborji“ niso zadovoljni — s svojo opravo. Želijo namreč opravo, podobno častniškim namestnikom, samo namesto zlatega pasca na ovratniku, želijo dobiti srebrnega, in namesto dosedanjih zvezdic, srebrno liro. Toda bobnarske palice ne marajo opustiti. Tudi naslov „regimentstámbor“ ne ugaja več tem bradatim sviračem, ampak želijo, da se jih prekrsti v „gospode kapelnikove namestnike“, češ, da ta naslov bolj odgovarja resnici.

Kronski bankovci. Načrti za nove bankovce po 50, 100, 500 in 1000 kron so že izdelani. Bankovci po 50 kron bodo približno tako veliki, kakor sedanji desetaki, ostale vrste bodo vsaka po nekoliko večja. Bankovci po 1000 kron bodo tako veliki, kakor sedanji tisočaki.

Policijsko. Organi Sv. Ivan-Vrdelskega komisarijata zaprli so 52letnega brezposelnega čevljarja Jerneja Trevisana iz Gorice, stanujočega v ulici Riborgo hšt. 5, kateri je bil že leta 1885. izgnan iz Trsta, 34letno dekle Uršo Slugo iz Podgrada stanujočo v ulici Molin a vento hšt. 40, katera je bila izgnana iz Trsta že leta 1879. in pa 19letnega brezposelnega čevljarkega pomočnika Jerneja Trevisana iz Gorice, ker se je po noči potepal po mestu. — Neznani pobič, kakih 14 let star, osleparil je zlatarja Rise-garija za prstan, vreden 3 gld. 50 nč. Fantalin je naročil prsten v imenu svojega očeta Ernesta Goldhammerja (?), šel z možem, katerega je odposlal zlatar s fantičem, da odda „očetu“ prstan proti plačilu, toda prebrisani

pobatin izvalil je prstan možu pred borznim poslopijem, češ, „da ga ponese očetu“ in da se vrne z denarjem, toda smuknil je pri drugih vratih na ulico. Mož je čakal na denar, dokler se ni naveličal, potem je povedal Rasegariju, kar se mu je pripetilo. Zlatar je stvar prijavil policiji.

Najnovejše vesti.

Dunaj 13. Poslanska zbornica je nadaljevala razpravo o finančnem zakonu. Vsprejel je državni trošek finančnega ministerstva ter je pričela razpravo o direktnih davkih.

Roma 13. Danes ob 6. uri zjutraj je bilo tu občutiti močan potres.

Peterburg 13. Semkaj došla deputacija iz Abesinije prinesla carju red pečata Salomonovega, okrašen briljanti. Deputacija je ošla danes v Peterhof. Neguš Abesinski hoče baje stopiti v direktno zvezo z Rusijo, ter zasnovati v Petrogradu svoje zastopstvo, istotako bode imela Rusija v Abesiniji svojo diplomatsko agencijo. (Ta dogodek je važen v toliko, ker utegne križati italijanske namene v Abesiniji. Ur.)

Peterburg 12. Kakor javlja „Petersburger Zeitung“ pojde metropolit Klement (navečnik bolgarske deputacije) prihajajo sredo v Peterhof.

Madrid 13. Včeraj je udarila strela v cerkev v Calasparra, napolnjeno pobožniki. Jeden otrok je bil ubit, 8 oseb ranjenih.

Lastnikom živine. Tekom poletja pojavljajo se pri domačih živalih, posebno pri prašičih, ovcah, perutnini, češče nego o vsaki drugi dobi epizootičke, kugi podobne bolezni. Priporočila se zatorej, da se pravčasno nabavi primerna preventivna sredstva, kot kakoršna so se že mnogo let izkazala: Kvizde redilni prašek za živino, Kvizde prašek za svinje, Kvizde prašek za perutnino, Kvizde prašek proti ovčji driski. Kot dobro disinfektivno sredstvo, priporočila se za hleva Kresolin (Zboljani Creolin), katerega izdaja v razprodajo tvrdka Fr. Joh. Kwizda v Korneburgu.

Trgovinsko upravlništvo.

Usp. Fran U. — Kostanjevica na Krasi. — O vsaki stvari odgovorili smo pritožbo tukajšnjemu k. kr. poštemu ravnanstvu. Pritožbi priložili smo tudi pripisano nam število. Nadejamo se, da se s pravilno nedostaki. Zdravili!

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6.74 6.78 Pšenica za spomlad 1898 — do — Oves za jesen 5.61—5.62 Rž za jesen 5.71—5.73 Koruza za julijavgust 5.78—5.80 za majjunij 1898 4.81—4.83. Pšenica nova od 75 kil. f. 6.85—6.90 od 79 kil. f. 6.90—6.95, od 80 kil. f. 6.95—7.—, od 81 kil. f. 7.—7.05, od 82 kil. f. 7.05—7.10. Ječmen 4.40—4.70; pravo 6.—6.56 rž nava 6.45—6.60. Pšenica: Povpraševanje živahno pri omejeni ponudbi. Prodaja 16000 m. st. 10 nč. dražje Rž 10 nč. dražje. Koruza mlačna. Vreme: dež.

Praga. Nerafinirani sladkor za julij f. 12.90. novč. letina 13.45.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred odpokliljater precej f. 28 50—28 75. Julij sept. f. 28.75—29.—. Concessé 29.—. Četvrti m. —.—. V glavah (sodih) 30.25 —.—.

Mavre. Kava Santos good average za julij 62.— za oktober 60.50, mlačno.

Hamburg. Manton good average za julij 74.— september 74.25 december 73.—.

Dunajska borza 12. julija 1898

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju . . .	101.20	101.20
„ „ „ v srebru . . .	101.40	101.40
Austrijska renta v zlatu . . .	123.95	123.95
„ „ „ v kronah . . .	101.55	101.50
Kreditno ukletje . . .	407.25	408.25
London 10 let . . .	121.20	121.15
Napoleoni . . .	9.62	9.62
20 mark . . .	11.85	11.85
100 Italij. lir . . .	46.05	46.10

Tržne cene

(Cene se razumejo na debelo in s carino vred.)

Domači pridelki.

	Cena od for.	do for.
Pšol: Koks	100 K.	—
Mandeloni	—	—
svetlorudeči	—	—
temnorudeči	—	—
kamarek	—	—
bobinjaki	—	—
beli veliki	—	—
„ mali	11.50	11.75
zeleni, dolgi	—	—
„ okrogli	—	—
mešani hrvaški	7.50	7.75
„ stajerski	—	—
Maslo fino stajersko	78.—	80.—
Ječmen št. 10	9.50	9.75
„ 9	10.50	10.75
„ 8	11.25	11.50
Zelje kranjsko	—	—
Repa	—	—
Krompir, stajerski	9.75	10.25
Prase kranjsko	—	—
Leča kranjska	—	—
Spah ogerski	58.—	59.—
Mas ogerska	61.—	63.—
Kava Mueca	100 K.	190.—
Ceylon Plant. fine	182.—	184.—
„ Peri	189.—	191.—
Java Malang	169.—	162.—
Portorico	—	—
Guatemala	157.—	158.—
San Domingo	157.—	158.—
Melabar Plant	—	—
„ native	—	—
Legunysa Plant	169.—	171.—
„ native	—	—
Sacros javinji	159.—	155.—
„ srednje fini	148.—	145.—
„ srednji	145.—	146.—
„ ordinari	131.—	133.—
Rito oprani	—	—
„ najfiniji	152.—	154.—
„ srednji	144.—	145.—

Sladkor Centrifugal I. vrste	100 K.	29.—	—
Concessé	—	29.50	—
„ v glavah	—	30.50	—
„ rakovani	—	30.50	—
Riz italijanski fini	—	19.50	20.—
„ „ „ srednji	—	18.50	19.—
Japan fini AAA	—	15.—	—
„ „ „ srednji	—	15.—	—
Rangoon extra	—	13.—	—
I.	—	11.—	—
II.	—	9.—	—
Petrolej ruski v sodih	—	24.50	—
„ „ „ v zabojih od 29 kil.	—	6.30	—
Olje italijansko najfinije	100 K.	63.—	—
„ „ „ srednjefino	—	58.—	—
„ „ „ bombažno, amerik.	—	30.—	32.—
„ „ „ dalmatinsko	—	32.—	34.—
Limon Mesinski	zaboj	9.—	10.—
Pomaranče	—	—	—
Mandeljni Dalmatinski	100 K.	64.—	66.—
„ „ „ Bari	—	72.—	74.—
Imajoli	—	—	—
Rožiči Dalmatinski	—	—	—
„ „ „ Pulješki	—	9.—	9.50
S „ „ „ Pulješke	—	—	—
„ „ „ Orške v venic	—	15.—	15.25
„ „ „ „ „ „	—	30.—	40.—
„ „ „ Vamperli	100 K.	24.—	25.—
„ „ „ „ „ „	—	28.—	34.—
„ „ „ „ „ „	—	43.—	44.—
„ „ „ „ „ „	—	45.—	46.—
„ „ „ „ „ „	—	—	—
„ „ „ „ „ „	—	—	—

Trgovina.

Moka in orobi. Moka. Početkom tega tedna prodal je mlin v Solkanu nekoliko raznih svojih števk po različnih cenah. Male partije raznih mark prodali so iz druge roke. Splošno pa je bil trg miren, kakor sedaj že navadno.

Otrobi. Mlin „Waltz“ prodal je nekoliko vagonov svojega izdelka proti takojšnji oddaji po okoli f. 3-13 loko Pešta, ali f. 4-05 loko železnica Trst. — „Economo“ nadaljeval je svojo prodajo, pričeto že v prejšnjem tednu, po f. 4-20. O zaključku zahteval je f. 4.30 za kvintal z vrečo vred. — „Levantinske“ so prodajali po f. 3.— do 5.—, kakoršna je že bila vrst in kolikor več ali manj je bilo kupljenega blaga. V sled olajšev bilo je s tem blagom v tem tednu nekoliko gibanja.

Drobni otrobi so v istem položaju, kakor smo omenili v poslednjem poročilu.

Goved. Od 4. do 10. t. m. prodalo se je v Trstu 455 volov in 53 krav klavne živine in sicer 77 volov iz Kranjske, 154 iz Hrvaške, 22 iz Istre, 178 iz Dalmacije, — iz Ogorske, — iz Bosne, in 24 domačih. Plačevali so se: volji iz Kranjske po f. 50 — do 51.—; volji iz Hrvaške po f. 48.— do 49.—; iz Istre po f. 50.— do 51.—; iz Dalmacije po f. 48.— do 49.—, iz Ogorske po f. —.— do —.—, iz Bosne po f. —.— do —.—, in domači po f. 50.— do 51.—; domače krave po f. 48.— do 49.— krave iz Italije po f. —.— do —.— in krave iz Kranjske po f. —.— do —.— kvintal mrtve vage.

Seno in slama. Seno I. vrste prodajalo se je v tem tednu po f. 3.30, II vr. po f. 2.25 slama I. vr. po f. 3.— in II vr. po f. 2.40 kvintal.

Surovo maslo, jajca in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodalo se je v tem tednu v partijah od 20 do 30 kg. po 84 do 86 nč., v partijah od 30 do 50 kg. po 80 do 82 nč., furlansko surovo maslo v part. od 20 do 30 kg. po 96 nč. do f. 1.— in v partijah od 30 do 50 kg. po 94 do 96 nč. kilogram. Tolminsko surovo maslo I. vrsti po f. 1.— do f. 1.04 kilogram.

Jajca na debelo po f. 2.10 do 2.40 sto komadov.

Kokoši po f. 1.— do f. 1.30 komad piščeta po f. 1.20 do f. 1.50 par.

Krompir. navadni, na debelo po 3.50 do 4.— kvintal. „R. M.“

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisocerni cvet“ (Millefiori). Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omot za ozdravljenje, stoji 50 nč. ter se dobi v olikovani lekarni PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.

Bratje Ribarić, izdelovalci ogja v sv. Petru, pripravljajo svoje zalogo v Trstu: **Via Poudares št. 1, Piazza della Valle 2, via Madonna 2, Piazzetta Cordainoli 2,** z udom tudi v **ulici Torvente** po **najnižjih cenah.** Ogje I. kakovosti karbonina, kok, drva na metre itd. Naročba se spremljejo tudi z dopisnic.

Aite & Zadnik-Trst

Via Nuova na voglu via S. Lazzaro. priporočena slav. občinstvu svojo prodalnico z manufakturim blagom. V zalogi nahaja se povsem **najnovejšo blago**, toliko za ženske kotlikor za moške in deco. Veliki izbor platna, bombaževine, perila, ribežev volnenih in svila. Velika zaloga **vseh potrebnih za življenje in krojač.** V zalogi nahajajo se nadalje vsakovrstni trakovi in tudi trakovi slovenskih barv. Priporočata se čr. gg. učiteljcem v mestu in na deželi za vsa potrebščine šolskih ročnih del. Uzorci se pošiljajo na zahtevo franco.

Angelja Capellan-a
podvzetje mrtvaških sprovodov.
piazza della Lega št. 2, palača Tondello — zolaga ulica Saffetovane 24 A — Telefon N. 121.
Previdnje vsakovrstne prenosne mrtvih v mestu in zunaj. Velika zaloga kovinskih kret za mrtvaške sprovode, kakor tudi lesenih od glid. 4.50 za odrasle. Prodaja na debelo in drobno porcelanaste vence, jagode vezane na medeni žici, umetno cvetje, trakove z napis. Ima v zalogi cvetja vsakovrstnega za poroke, plešave, palme in cerkveno posodje, vse to last n izdelek. Zaloga vočenihi sveč, stearink prve vrste in oprave za otročice.

Franjo Wutscher in dr.

Piazza S. Catterina 2, I. nad.
Sobno opravo in manufakturno blago, zrcata, podobe, žepne ure in navjatalnice na 8 in 15 dni.
Za gotovo plačilo in na obroke.

3 slato
15 srebrnih
kolajni
12 častnih in
priznalskih
diplomov
Fran IV. Kwizda
KWIZDE
Kornenburski redilni prašek
za živino.
Dietiško sredstvo za konje, rogate živali in ovce. Rabi se nad 40 let v mnogih hlevih, kadar žirna nima teka, ako slabo prebavlja, da se pogloblja mleko in pomnoži mleko pri kravah.
Cena: 1/2 škatlici 70 nč., 1/4 škatlici 35 nč.
Pazite blagovno na gorjo varstveno znanost in zahtevajte izrecno KWIZDE Kornenburski redilni prašek za živino.
Glavna zaloga Kreis Apotheke Kornenburg pri Dunaju.
Dobiva se u vseh lekarnah in trgovinah z mirodijami v Avstro-Ogerski.

Alfonso Danese v Trstu

TOVARNA MILA (žajfe)
Via della Fabbrica št. 7
priporoča kot posebnost svoje milo za perilo.
Olposilja se izven Trsta v omotih od 25 kg naprej.

Znana domača gostilna
„AL CASTELLO DI DORNBERG“
v TRSTU,
v ulici Farneto št. 11
v kateri se točijo le pristna vipavaka vina in sveže pivo, priporočila se sl. občinstvu z mesta in z dežele. Sladki riesling po 52 novč.; belo in črno vino, liter po 40 novč. Pivo po 32 nč.; v steklenicah po 20 nč. Vino na dom od 5 litrov in več po 4 nč. cene. Kuhinja je preskrbljena s tečn mi jedili. Ceno so primerno nizke. Fran Rijeco.

V krčmi „Andemo de Matteo“

ulica Carintia, šte. 25,
(pri kavarni „Adriatico“)
se toči domače črno izborno vino po 32 nč. liter; kuhinja je po ceni in postrežba točna. Za mnogobrojni obisk se priporočila s spoštovanjem
Jurković gospodar.

Dobroznana gostilna
ANTONA VODOPIVCA
(po domače „pri Prvačkoveu“)
v Trstu,
ulica Solitario št. 12
toči kolikor v gostilni, tolikor pri veselicah v okolski telovadnici, vedno le pristna vipavaka. Prvačka in kratka bea in črna vina. — Sladki riesling v steklenicah, in modro frankinjo, vsaka steklenica drži 1 litr in velja 60 novč. — Postrežba je poštena, cena zmerna. Kuhinja je preskrbljena s tečn mi jedili, toplimi in miznimi jedli.
Priporočila se rojakom v Trstu in z deželo. Toči vino tudi družinam 4 nč. ceneje, ako se odzame najmanj 5 litrov.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO.
Peronosporne strcaljke, slične Vermorelu, samorodne peronosporne strcaljke, z zračno stiskalno sesalno, vinske preče vseh vrst, stiskalnice za olje, hidrauliške stiskalnice, poboljšanja drotila, pivničarsko orodje, vinske sesalke, cevi za vino, stiskalnice za seno in slamo, ljustila za koruzo, čistilnica za žito, stroji za odstranjevanje skorji itd.
prodaja po jako znižanih cenah proti jamstvu in na poskuinj
IG. HELLER, Dunaj II 2, Praterstr. N. 49.
Obični ceniki zastoj in franko, Isče prodajalec z druge roke.
Pozor: se vsi pred nakupom posvetite.

Podpisana si usojava najuljudneje naznaniti, da sta prevzela že skoro 30 let obstoječo, slavnemu občinstvu tukaj in v okolici dobro poznano triko G. Offici ter se pripočela sl. občinstvu, da bi naju isto blagohotno podpiralo z naročili.
Priporočila se posebno čr. duhovščini in gg. uradnikom tu in v okolici, da blagovolji naju vestranski podpirati ter objubljajeva, da bodeva točno in kolikor najbolj mogoče dobro postregla z nizko ceno in d-brim blagom.
Za obilno naročbo priporočila se
Franco Petek
Via S. Catterina št. 9
Cenilnik pošilja se na zahtevo brezplačno.

Assicurazioni generali
v Trstu
(društvo je ustanovljeno leta 1881.)
To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.
Društvena glavica in rezerva dne 31. decembra 1894. f. 58,071.673-84
Premije za poterjati v naslednjih letih f. 30,541.700-64
Glavica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1894 f. 169,929.625-03
Plačana povračila:
a) v letu 1894 f. 9.737.614-48
b) od začetka društva do 31. decembra 1894 f. 382.401.706-51
Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojastva se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 lastnej hiši. 12—12

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

(registrovana zadruga z omejenim poročtvom)
Via Molin Piccolo št. 1. I. nadstropje.
Daje posojila na menjice in intabulacije proti 5% obrestim, na zastavo sreč in vrednostih papirjev pa proti 5% obrestim. Od hranilnih ulog plačuje po 4% obresti.
Uradni dnevi so:
Vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. popoldne, nedvda izvenzmi nedelje in praznike. Izplačuje se vsaki ponedeljek od 11. do 12. ure dopoldne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoldne. Glavni deli veljajo po 200 kron. Zadruga delož se lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 1 glid. ter znasa vsaki delež 10 glid. 196—

LA FILIALE della
BANCA UNION
TRIESTE
s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.
a) Accetta versamenti in conto corrente abbuonando l'interesse annuo per banconote 3 % con preavviso di 5 giorni 3 1/2 % „ 4 mesi fissa 3 1/2 % „ 8 „ 3 % „ 12 „
per Napoleoni 2 % con preavviso di 20 giorni 2 1/2 % „ 40 „ 2 1/2 % „ 6 mesi 3 % „ 12 „
Il nuovo tasso d'interesse principierà a decorrere sulle lettere di versamento in circolazione a dataro dal 3 Marzo rispettivamente dal 10 Marzo a secondo del relativo preavviso.
b) In banco giro abbuonando il 2 % d'interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a fior. 20,000 — a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa. Conferma versamenti in apposito libretto.
c) Conteggia per tutti i versamenti fatti in qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.
Assume per propri correntisti l'incasso dei conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altri principali città; rilase a l'vo assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.
d) S'incarca dall'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise nonché dell'incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso mod'ca prorgione.
e) Procura la bolatura di valori Esteri con la massima sollecitudine dila condizione modicissime.
f) Vende le lettere di pegno 4 1/2 % e obbligazioni comunali 4 % con 5 % di premio della Banca Commerciale Ugherese di Pest. Le lettere di pegno 4 % della Banca Ipotecaria Ugherese, nonché le Obbligazioni comunali 4 1/2 % della stessa banca. Le Lettere di Pegno 4 1/2 % esenti da imposta della Banca Provinciale Ipotecaria della Croazia e Slavonia in Zagabria.
La Filiale della Banca Union accetta in custodia verso una tenuissima tassa effetti di qualsiasi specie, procura l'incasso del coupons alla scadenza e la verifica dei titoli sorteggiati.
La Filiale della Banca Union Sesezione merici Trieste s'incarca dell'acquisto della vendita di merci in commissione, accoe da sovvenzioni sopra depositi meriziazie, oppure sopra polizze di carico.
Trieste, 26. Febbraio 1894. 1 12